

[Weikop.]

at prismyndighederne skal oprette et kvalitetsundersøgelingsdepartement? Mon ikke man skal holde fingrene fra fadet med den slags bestræbelser? For selvom man har tænkt på nogle ganske bestemte varer, strider en udbygning af prismyndighedernes virksomhed eller område ganske mod grundtanken, at lade konkurrencen og dermed køberne selv bestemme, til hvilken pris de under hensyn til de krav, der stilles om betjening og andet, ønsker at købe varerne. Samfundet skal ikke være barnepige hverken for de erhvervsdrivende eller for forbrugerne, der selv må finde de rette indkøbskilder og derved medvirke til, at den dygtigste og billigste leverandør også får den største afsætning.

Det forekommer mig, at betænkningen med dette spørgsmål rører ved et meget vigtigt punkt, nemlig om prismyndighederne i det hele taget skal beskæftige sig med priser, når de normale konkurrenceforhold er tilstede, og om prismyndighederne skal beskæftige sig med de priser og avancer, der var opnået under frie forhold før krigen. Meget tyder på, at der har været sådanne tanker fremme. Dette er jeg afgjort imod. Meningen må være, at vi skal vende tilbage til de forhold, der rådede før 19. oktober 1939, sådan at importreguleringen ligesom dengang ikke begrunder indgreb af nogen art. Jeg ønsker gerne at spørge den højtærede handelsminister, om han ikke er enig heri.

Det er ikke unaturligt at stille spørgsmålet, da regeringen har tiltrådt ikke alene kommissionens forslag, men også de dertil knyttede bemærkninger. Og lad mig i denne forbindelse fremhæve, at det af bemærkningerne fremgår, at der skal tilstræbes en sådan tilrettelæggelse af importen, at der i videst mulig udstrækning skabes en hensigtsmæssig konkurrence overfor den danske produktion. Disse bestræbelser har den højtærede handelsminister godkendt i sin forelæggelsestale, formentlig ud fra ønsket om at skabe den prisdannelse, der ganske overflødig gør priskontrol.

Jeg vil gerne slå fast, at vi ikke ønsker, at prismyndighederne skal beskæftige sig med den frie prisdannelse under normale forhold, og at vi finder, at tiden nu er inde til at give lempelser i meget stort om-

fang, fordi vi tror, det gavner forbrugerne, og det må til syvende og sidst være det afgørende.

At forudsætningerne herfor er tilstede, fremgår tydeligt af bemærkningerne i kommissionsbetænkningen. Jeg skal bl. a. nævne, at de forøgede importmuligheder i 1949 skaber forudsætning for visse lempelser i de gældende begrænsninger i importen samt i de bestående produktions- og forbrugsreguleringer. Det nævnes også, at industriproduktionen vil overstige førkrigniveauet med mere end en trediedel. De forbedrede forsyningsforhold har mindsket presset på priserne og medført en begrænsning i borgernes efterspørgsel efter forbrugsvarer. Endelig anføres, at misforholdet mellem tilbud og efterspørgsel er blevet væsentlig mindre og har bragt os nærmere til friere konkurrenceforhold, og til slut siger man også, at man venter en mindre prisnedgang.

Set på baggrund heraf kan jeg godt forstå, at kommissionsbetænkningen kaldes foreløbig, og at der må være mulighed for at afvikle fuldstændig, når der er gået et halvt år, vel at mærke, hvis kommissionen undlader at tage spørgsmålet om permanent priskontrol op, som iøvrigt må ligge helt udenfor kommissionens opgave.

Det forslag til ændring af prisloven, som er resultatet af kommissionens arbejde, og som er identisk med det af den højtærede handelsminister forelagte forslag, er interessant og betydningsfuldt ved, at man søger at komme bort fra de stive kalkulationsregler, der altid har været den store hovedpine. Den nuværende prislovs § 8 skrives om, hvorved alle bestemmelser vedrørende prisberegning, kalkulationsbestemmelser og meget andet falder bort. Jeg synes, dette er udmærket, og jeg finder det overordentlig fortjenstfuldt, at kommissionen har taget fat på dette meget vanskelige problem.

Om så de nye bestemmelser kan godkendes i den foreliggende affattelse, er jo et andet spørgsmål. Jeg er ikke helt tilbøjelig til at tro, at det var tilstrækkeligt, at § 8 blot lød på, at urimelige priser, avancer og forretningsbetingelser er forbudt, vel at mærke, når det bliver præciseret nøje, hvorledes dette skal fortolkes, fordi jeg mener, at det nu vil være meget let at fastslå, hvornår en pris er åbenbart urimelig. I den foreslåede § 8, stk. 2 og 3, er der jo